SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Lapse enamaarvulise asendushooldusteenusele paigutamise kooskõlastamine Sotsiaalkindlustusametiga

Sotsiaalhoolekande seaduse § 45[7] lg 1 ja § 45[8] lg 1 kohaselt võib asendushooldusteenusel perekodus ja asenduskodus olla samal ajal kuni kuus last ning § 45[6] lg 2 kohaselt võib hooldusperes olla kuni 4 hooldatavat, sealhulgas hooldaja enda kuni 14-aastased lapsed ja teised hooldamist vajavad isikud.

Sama seaduse § 45[7] lg 1[1] ja § 45[8] lg 1[1] järgi võib asendushooldusteenuse osutamisel **perekodus ja asenduskodus** olla rohkem kui kuus last juhul, kui see on asendushooldusel olevate laste huvides ja selle jaoks annavad nõusoleku perre paigutatud ja perre paigutatavate laste eestkostjad ning see on kooskõlastatud Sotsiaalkindlustusametiga.

Sama seaduse § 45[6] lg 3 kohaselt võib asendushooldusteenuse osutamisel **hooldusperes** olla rohkem kui neli last juhul, kui see on asendushooldusel olevate laste huvides ja selle jaoks annavad nõusoleku perre paigutatud ja perre paigutatavate laste eestkostjad ning see on kooskõlastatud Sotsiaalkindlustusametiga.

Maksimaalse laste arvu ületamise vajaduse korral tuleb kooskõlastus Sotsiaalkindlustusametilt saada enne lapse teenusele paigutamist.

Kooskõlastuse taotlemine

Sotsiaalkindlustusametilt kooskõlastuse saamiseks esitab **paigutamist vajava lapse eestkostja ehk kohaliku omavalitsuse** üksus Sotsiaalkindlustusametile vormikohase taotluse **ning lisadokumendid:**

- Lisa 1. Paigutatava lapse teenusele suunamisega seotud asjaolud ja teenusele suunamise vajaduse põhjendused (esitatakse taotluse vormil, eraldi dokumenti ei koostata)
- Lisa 2. Samas peres juba elavate laste eestkostjate põhjendatud nõusolekud
- Lisa 3. Teenuseosutaja, kuhu laps paigutatakse, põhjendatud nõusolek ja valmisolek lapse paigutamiseks ja hooldamiseks

NB! Kõik nõusolekud peavad olema digitaalselt allkirjastatud. Taotlusele lisatavad dokumendid tuleb salvestada teenust vajava lapse aktiivse juhtumimenetluse juurde STAR-is.

Dokumentides tuuakse välja paigutatava lapse teenusele suunamisega seotud asjaolud ja teenusele suunamise põhjendused erandolukorras (erandina arvestatakse olukordi, mil asendushooldusele tuleb paigutada mitu ühe pere last samal ajal, aga ka olukordi, kus samast perest eraldatakse hiljem veel laps(ed) ning nende paigutamine sidemete säilitamise eesmärgil on laste huvides põhjendatud).

Kooskõlastustaotluse esitaja tuletab **pere- või asenduskodus asendushooldusteenuse osutajale** meelde, et teenuseosutaja algataks tegevusloa muutmise taotluse **Majandustegevuste registris** (MTR), märkides kommentaari reale lapsed, keda tahetakse kuuele lapsele lisaks teenusele võtta. MTR-i saab taotluse esitada kohe, kui last paigutada sooviv omavalitsus on koostanud korrektse dokumentatsiooni ning esitanud taotluse SKA-le.

Taotlus tuleb esitada digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil
info@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Kooskõlastuse menetlemine

Kooskõlastuse andmiseks tutvub Sotsiaalkindlustusameti (SKA) laste heaolu osakonna peaspetsialist kohaliku omavalitsuse esitatud taotluse, STARis esitatud lisadokumentide ning taotluses viidatud STAR juhtumimenetlus(t)es olemasoleva informatsiooniga. SKA kujundab arvamuse 30 päeva jooksul, kui ei teki lisaküsimusi või täpsustusi. Vajadusel palutakse kohalikul omavalitsusel taotlust või STARi juhtumimenetluse juures olevaid lisadokumente täiendada või esitada lisainformatsiooni ja -dokumente. Seisukoha kujundamiseks võib SKA lastekaitse osakonna spetsialist, lisaks esitatud dokumentidele, võtta ühendust asjaolude täpsustamiseks asendushooldusteenuse osutajaga ja/või paigutatava lapse ja peres elavate lastega, eelnevalt informeerides sellest paigutatava ja teenusel viibivate laste eestkostjaid. SKA järelevalve talitus kontrollib üle, kas kõik vajalikud dokumendid ruumide ja töötajate kohta Majandustegevuse registris on esitatud ja vastavad kehtivale seadusele.

Eelneva tulemusena annab Sotsiaalkindlustusamet taotluse esitanud kohalikule omavalitsusele kirjaliku arvamuse lapse (laste) paigutamise kohta ning teeb asendushooldusteenuse osutaja (pere- või asenduskodu korral) vajaliku tegevusloa kõrvaltingimuse muudatuse kinnituse Majandustegevuse registris.

NB! Kui kõrvaltingimuse suurendamise alus ehk teenust saavate laste perekoosseis taas muutub, on teenuse osutaja (pere- või asenduskodu korral) kohustatud sellest Sotsiaalkindlustusametit teavitama ning algatama tegevusloa muudatuse, et viia asendus- ja perekodu kohtade arv kooskõlla sotsiaalhoolekande seaduse § 45^7 lõikes 1 ja § 45^8 lõikes 1 sätestatud nõuetega.

Soovitused, mida lisadokumente koostades silmas pidada

- **Lisa 1 - Paigutatava lapse teenusele suunamisega seotud asjaolud ja teenusele**

suunamise vajaduse põhjendused (esitatakse taotluse vormil, eraldi dokumenti ei koostata)

- Ülevaade, mida on tehtud, et vältida lapse paigutamist asendushooldusteenusele, kus selle järgselt on peres rohkem lapsi kui seadusega lubatud. Muu hulgas lapse bioloogiliste sugulaste ja lähivõrgustiku kaardistus, sobiva lapsendaja- või hoolduspere otsimised jm.
- Lapse vajadused, millest lähtuvalt peab lapse just taotluses välja toodud teenusele paigutama, miks see on lapsele parim.
- Lapse taust – kus laps on eelnevalt viibinud (kodus, turvakodus vm), milliseid teenuseid on lapsele osutatud.
- Kuidas toetatakse lapse ja tema bioloogilise perega suhet lapse teenusel viibimise ajal.
- Valitud teenuse sobivus lapse isikuomaduste ja vajadustega – mh lapse kodune keel, harrastused, teenuste vajadus, kooli vahetus, perearsti ja eriarstide kättesaadavus jm.
- Paigutatava lapse arvamus, soovitavalt lapse enda sõnadega ja ta enda poolt kirjapanduna (kui seda võimaldab lapse vanus ja/või arengutase).
- Tähtajalise paigutamise juures eestkostja nägemus lapse tuleviku osas.
- Last paigutada sooviva lastekaitsetöötaja analüütiline arvamus teenusel viibivate laste ja teenusele paigutatava lapse eripärade ja isiksuste kokkusobivusest ning teenuseosutaja valmisolekust.

Lisa 2 - Samas peres juba elavate laste eestkostjate põhjendatud nõusolekud

- Põhjalik ülevaade iga lapse juhtumiplaanist tulenevast abivajaduse kirjeldusest, iga lapse teenusel viibimise aeg ning teenusel viibimise vorm (nt kas viibib teenusel alaliselt) ning muud olulised laste isiksuse ja arengu aspektid.
- Laste arvamused, mis sisaldavad hinnanguid praeguse ja tulevase olukorra kohta (kui uus laps perre tuleb).
- Vajadusel kutsub last paigutada sooviv eestkostja kokku teiste teenusel viibivate laste eestkostjate ja asendushooldusteenuse osutajaga võrgustikukohtumise.
- Sobib ka võrgustikukohtumise protokoll, mis on kõikide osapoolte poolt digitaalselt allkirjastatud, sel juhul esitatakse ülevaade igast lapsest ja tema arvamusest protokolli lisadena.

Lisa 3 - Teenuseosutaja, kuhu laps paigutatakse, põhjendatud nõusolek ja valmisolek lapse paigutamiseks ja hooldamiseks

- Psühhosotsiaalne ja emotsionaalne keskkond - kuidas on majas laste omavahelised suhted ja kuidas võib uue liikme lisandumine neile mõjuda, kuidas uus laps perre sobitub.
- Lapse toetamise ja lapsele tema vajadustest ja soovidest lähtuva hariduse, huvitegevuse ja teenuste pakkumise võimalused.
- Last hooldavate isikute valmisolek uue lapse perre tulekuks ja suurema perega toimetulekuks.
- Kinnitus, et eelduslikult on täidetud ka tervisekaitsetingimused ning ruumid vastavad lisanduva lapse elamistingimustele.

Täpsema info saamiseks palume pöörduda laste heaolu osakonna asendushoolduse talituse peaspetsialisti Andres Julle poole: e-post andres.julle@sotsiaalkindlustusamet.ee, telefon 5198 2801 või laste heaolu osakonna asendushoolduse talituse juhtivspetsialisti Elo Tenusaar poole: e-post elo.tenusaar@sotsiaalkindlustusamet.ee, telefon 51903792.